

SCÉNÁŘ

Ráno ve Ctiněvsi:

Pamětník 1:

" Ráno, když se vstalo, tak se muselo poklidit a první byla ta zvěř...zvířata. Pak jsme přišli na řadu my. Tak to bylo vždycky, i o Vánocích, nejdřív dostaly zvířata a pak byla rodina."

Komentář 1:

...říká paní Helena Hartmanová, jak to chodilo u nich doma.

K2: Narodila se v Polabí, ve Ctiněvsi pod Řípem. Je to blízko Roudnice nad Labem. V roce 1926.

P2: *"A je takový hezký...taková hezká věta: Co Mohamedu Mekka, to Čechům má být Říp."*

Hopodářství:

K3: Rodiče měli hospodářství, protloukali se těžko životem. Byli spíš chudší. Neměli koně, chovali hovězí dobytek, slepice a králíky."

P3: *"Měla jsem jedno telátko, který jsem si sama odtelila."*

Válka:

K4: Když začala válka, tatínek Helenu zaměstnal v hospodářství, aby nemusela odjet na práci do Říše.

P4: *"Já jsem měla být nasazená do Německa, ale tím, že jsme měli hospodářství, tak jsem byla jako zaměstnaná. Musela jsem mít pracovní knížku a nechat se zaměstnat jako u svého otce, abych nemusela...abych nebyla nasazená do Německa."*

Znárodnění hospodářství:

K5: Rodina vlastnila 3 hektary polí, byli to maloročníci. Přesto jim byl majetek zabaven, když se moci ujali komunisté. Dobytek odvedli do společných stájí.

P5: *“No a k tomu si soudruzi pozvali kapelu, že každej ten hospodář nebo hospodyně s pláčem odváděli svůj majetek někam, no a hudba jim při tom hrála. To bylo kruté. To bylo jako velice kruté.”*

K6: Lidé museli dávat pozor, aby je nesebrali. Ale nedali se. Například ve vesnici zavřeli sedáka a jeho manželka s dětmi a kočím se museli vystěhovat někam do pohraničí a na žebříňák si museli vzít jen to, co uvezli. Ale Helenina maminka byla nebojácná a pomohla jim.

P6: *“A nesla tašku jídla prostě pro ty děti, aby měli s sebou něco na cestu. A tam jeden soudruh, kolega maminky ze školy, říkal: No tohle si nemůžeš dovolit. A maminka říkala: Heleď, jestli cekneš, tak ti tu rozbiju hubu! Promiňte, ale...”*

Odstěhování:

K7: Když jim komunisté znárodnili hospodářství, Helena už nechtěla být doma a pracovat na statku, který jí nepatřil. Přestěhovala se proto do Ústí nad Labem, kde pracovala v administrativě ve firmě inženýra Vojáčka. Poznala zde také svého budoucího manžela, Augustina Hartmana.

Poté komunisté znárodnili i soukromé podniky. Helena se s manželem přestěhovala do Prahy a založila rodinu. Syna Pavla vychovávala k pravdomluvnosti.

P7: *“... protože lež jsem nesnášela, jo. A jednou mně zalhal. Já nevěděla, jestli ho mám nasekat nebo ne, tak jsem vzala vařečku, tu jsem takhle rozbila o stůl a na to dodnes vzpomíná. Ale nelhal už potom nikdy.”*

Devadesátiny:

K8: Pozemek, kde vyrůstala, paní Hartmanová získala zpět po pádu komunismu. Ale před 10 lety ho prodala. Teď žije v domově pro seniory. K devadesátinám si přála podívat se do rodného kraje.

P8: *“A bylo to hezký, zakončení bylo potom zpátky ve Ctiněvsi, kde mě pan starosta přišel uvítat jako nejstarší členku z obce. Tak to jsem si považovala.”*

Na závěr:

“Jakou máte oblíbenou písničku?”

“Ó řebíčku zahradnický, ó růžičko voňavá.”

“Zaspíváte ji nám?”

“Jé, já neumím zpívat...”

Paní Hartmanová zpívá: *“Ó řebíčku zahradnický, ó růžičko voňavá...atakdale.”*